

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas ielā 45, Rīgā, LV-1039 | Tālrunis 67097200 | Fakss 67097277 | E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

15.04.2016.

Nr.53
(prot. Nr.14., 1.p.)

Par licenci sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Gaspro Latvia”

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk - Regulators) 2016.gada 11.janvārī saņēma un izvērtēja sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Gaspro Latvia”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103946178, juridiskā adrese: Brīvības gatve 338-19, Rīga, LV-1006 (turpmāk – SIA „Gaspro Latvia”), iesniegumu ar lūgumu izsniegt licenci dabasgāzes tirdzniecībai un lēmuma pieņemšanai nepieciešamos dokumentus un informāciju (2015.gada 13.novembra iesniegums un 2016.gada 11.janvāra iesniegums Nr.2016/01-11-001, turpmāk kopā - Iesniegums). Ar 2016.gada 5.februāra vēstuli Nr.1-2.21/289 Regulators saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 64.panta otro daļu paziņoja SIA „Gaspro Latvia” par Iesnieguma izskatīšanas un attiecīga lēmuma pieņemšanas termiņa pagarināšanu uz laiku, ne ilgāku par četriem mēnešiem no iesnieguma saņemšanas dienas, tātad līdz 2016.gada 11.maijam.

Regulators konstatē un secina

1. Iesniegumā SIA „Gaspro Latvia” lūdz izsniegt licenci dabasgāzes tirdzniecībai visā Latvijas teritorijā uz laiku no 2016.gada 1.janvāra līdz 2020.gada 31.decembrim, norādot sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas sākuma termiņu – 2016.gada 1.februāris. SIA „Gaspro Latvia” norāda, ka tās tiesības saņemt licenci dabasgāzes tirdzniecībai un tiesības nodarboties ar dabasgāzes tirdzniecību ir noteiktas Enerģētikas likuma 42.panta pirmajā, otrajā, trešajā un ceturtajā daļā, 42.²pantā, 43.panta otrajā un trešajā daļā. Minētās tiesību normas, SIA „Gaspro Latvia” ieskatā, Iesnieguma iesniegšanas brīdī bija stājušās spēkā līdz ar viena no Enerģētikas likuma pārejas noteikumu 32.punktā noteikto apstākļu iestāšanos – dominējošā piegādātāja daļa kopējā Latvijas dabasgāzes patēriņa nodrošināšanā ir mazāka par 75 procentiem.

2. Iesnieguma izvērtēšanas laikā Latvijas Republikas Saeima skatīja likumprojektu „Grozījumi Enerģētikas likumā”, kas būtiski skāra jautājumus, kas saistīti ar SIA „Gaspro Latvia” lūgumu izsniegt licenci dabasgāzes tirdzniecībai, tostarp jautājumus par dabasgāzes tirgus atvēršanas termiņu, dabasgāzes lietotāju tiesībām izvēlēties tirgotāju, dabasgāzes tirgotāju licencēšanu vai reģistrēšanu. Administratīvā apgabaltiesa, izskatot SIA „Gaspro Latvia” sūdzības lietu, savā 2016.gada 1.aprīļa lēmumā lietā Nr.A43008116 ir atzinusi, ka likumdevējam ir tiesības

izmainīt dažādus nosacījumus, kas būtiski ietekmētu Regulatora tiesības izsniegt licences, līdz ar to Regulators varēja atlikt lēmuma par licenci dabasgāzes tirdzniecībai pieņemšanu līdz brīdim, kad tiks izskatīts minētais likumprojekts. Ņemot vērā to, ka Latvijas Republikas Saeima 2016.gada 11.februārī pieņēma likumu „Grozījumi Enerģētikas likumā” (turpmāk – Enerģētikas likuma grozījumi), kā arī izvērtējot citus Regulatora apsvērumus Iesnieguma izskatīšanas un attiecīga lēmuma pieņemšanas termiņa pagarināšanai, Administratīvā apgabaltiesa savā 2016.gada 1.aprīļa lēmumā lietā Nr.A43008116 uzdeva Regulatoram līdz 2016.gada 15.aprīlim izskatīt SIA „Gaspro Latvia” 2015.gada 13.novembra iesniegumu.

3. Skatot Enerģētikas likuma normas sistēmiski, Regulators secina, ka komersantu tiesības sniegt dabasgāzes tirdzniecības pakalpojumu un attiecīgi saņemt licenci dabasgāzes tirdzniecībai izriet no šā likuma regulējuma attiecībā uz dabasgāzes lietotāju tiesībām izvēlēties dabasgāzes tirgotāju. Saskaņā ar Enerģētikas likuma redakcijas, kas bija spēkā līdz 2016.gada 7.martam, 42.panta pirmo daļu un šā likuma pārejas noteikumu 32.punktu visiem dabasgāzes lietotājiem bija paredzētas tiesības brīvi izvēlēties dabasgāzes tirgotāju no 2017.gada 3.aprīļa, ja agrāk nav iestājies viens no šādiem apstākļiem:

- 1) Latvijas dabasgāzes sistēma ir tieši savienota ar jebkuras Eiropas Savienības dalībvalsts starpsavienoto dabasgāzes sistēmu, izņemot Igauniju, Lietuvu un Somiju;
- 2) dominējošā piegādātāja daļa kopējā Latvijas dabasgāzes patēriņa nodrošināšanā ir mazāka par 75 procentiem.

4. Ar Enerģētikas likuma grozījumu 12. un 26.pantu Enerģētikas likuma 42.pants un šā likuma pārejas noteikumu 32.punkts tika izslēgti 2016.gada 8.martā. Ar Enerģētikas likuma grozījumu 25.pantu Enerģētikas likums ir papildināts ar jaunām normām, tostarp 107.pantu, kura otrā daļa paredz, ka visiem dabasgāzes lietotājiem ir tiesības brīvi izvēlēties dabasgāzes tirgotāju. Atbilstoši Enerģētikas likuma pārejas noteikumu 42.punktam šā likuma 107.pants stāties spēkā 2017.gada 3.aprīlī. Tātad likumdevējs, pieņemot grozījumus Enerģētikas likumā, ir noteicis, ka dabasgāzes lietotāji būs tiesīgi brīvi izvēlēties dabasgāzes tirgotāju, līdz ar to vairāki komersanti varēs iegūt tiesības sniegt dabasgāzes tirdzniecības pakalpojumu, tikai no 2017.gada 3.aprīļa, minētās tiesības vairs nesaistot ar noteiktu apstākļu iestāšanos.

5. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 7.panta otro daļu licenci dabasgāzes tirdzniecībai izsniedz uz pieciem gadiem. Enerģētikas likuma grozījumu 5.pants paredz izslēgt no Enerģētikas likuma 7.panta otrās daļas vārdus „dabasgāzes tirdzniecībai – uz pieciem gadiem”. Atbilstoši Enerģētikas likuma pārejas noteikumu 53.punktam minētie grozījumi Enerģētikas likuma 7.panta otrajā daļā stāties spēkā 2017.gada 10.februārī. Līdz ar to no minētā datuma dabasgāzes tirdzniecība vairs netiks licencēta.

6. Enerģētikas likuma grozījumu 25.pantā ietvertā Enerģētikas likuma 107.panta pirmā daļa un Enerģētikas likuma pārejas noteikumu 42.punkts paredz, ka no 2017.gada 3.aprīļa ar dabasgāzes tirdzniecību varēs nodarboties dabasgāzes tirgotāji un publiskais tirgotājs, kuri šajā likumā noteiktajā kārtībā reģistrēti dabasgāzes tirgotāju reģistrā.

7. Enerģētikas likuma grozījumu 25.pantā ietvertais Enerģētikas likuma 108.pants nosaka dabasgāzes tirgotāju reģistrēšanas kārtību, Regulatora un dabasgāzes tirgotāju tiesības un pienākumus. Atbilstoši Enerģētikas likuma pārejas noteikumu 43.punktam minētās normas stāties spēkā 2017.gada 10.februārī. Papildus Enerģētikas likuma pārejas noteikumu 43.punkts paredz, ka no 2017.gada 10.februāra līdz 2017.gada 3.aprīlim ar dabasgāzes tirdzniecību nodarbojas dabasgāzes tirgotājs, kuram 2017.gada 10.februārī ir spēkā esoša dabasgāzes tirdzniecības licence.

Dabaszgāzes tirgotāji un publiskais tirgotājs šā likuma 107.panta pirmajā daļā minētos pienākumus ir tiesīgi pildīt no 2017.gada 3.aprīļa.

8. Ņemot vērā iepriekš minēto un to, ka Enerģētikas likuma grozījumu pieņemšanas brīdī, tāpat kā iepriekš, tikai viens komersants – akciju sabiedrība „Latvijas Gāze” – bija saņēmis licenci dabaszgāzes tirdzniecībai, var secināt, ka līdz 2017.gada 3.aprīlim neviens cits komersants nevar iegūt tiesības sniegt dabaszgāzes tirdzniecības pakalpojumu Latvijas teritorijā. Tātad Regulatoram nav tiesiska pamata SIA „Gaspro Latvia” izsniegt licenci dabaszgāzes tirdzniecībai.

9. Izvērtējot Iesniegumu, Regulators atbilstoši Administratīvā procesa likuma 65.panta trešajai daļai un 66.pantam ir apsvēris administratīvā akta satura lietderību. Regulators secina, ka izvērtējamais apstākļos administratīvais akts, ar kuru Regulators atsaka SIA „Gaspro Latvia” piešķirt licenci dabaszgāzes tirdzniecībai, ir nepieciešams un piemērots, lai nodrošinātu tiesiska mērķa sasniegšanu – dabaszgāzes tirdzniecības pakalpojuma sniegšanas atbilstību dabaszgāzes tirdzniecību regulējošajiem normatīvajiem aktiem, tostarp Enerģētikas likumam. Ja Regulators izdotu administratīvo aktu, ar kuru SIA „Gaspro Latvia” izsniegtu licenci dabaszgāzes tirdzniecībai, tiktu radīta situācija, ka Latvijā tiesības sniegt dabaszgāzes tirdzniecības pakalpojumu būtu saņēmuši vairāki komersanti, tādējādi dodot dabaszgāzes lietotājiem iespēju pirms 2017.gada 3.aprīļa izvēlēties dabaszgāzes tirgotāju, kas, savukārt, būtu pretēji Enerģētikas likuma 107.panta otrajai daļai un šā likuma pārejas noteikumu 42.punktam.

10. Atbilstoši Enerģētikas likuma grozījumu 25.pantā ietvertajam Enerģētikas likuma 108.pantam un Enerģētikas likuma pārejas noteikumu 43.punktam SIA „Gaspro Latvia” no 2017.gada 10.februāra var vērsties Regulatorā ar lūgumu reģistrēt šo komersantu dabaszgāzes tirgotāju reģistrā, tomēr reģistrēšanas gadījumā SIA „Gaspro Latvia” ar dabaszgāzes tirdzniecību varēs nodarboties tikai no 2017.gada 3.aprīļa.

11. SIA „Gaspro Latvia” pilnvarotie pārstāvji Regulatora padomes 2016.gada 15.aprīļa sēdē izteica viedokli, ka Regulatoram attiecīgais administratīvais akts bija jāizdod līdz 2016.gada 11.februārim, balstoties uz to normatīvo aktu regulējumu, kas bija spēkā līdz minētajai dienai.

Pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 7.panta pirmo daļu, 9.panta pirmās daļas 4.punktu un otro daļu, 18.panta deviņo daļu, Enerģētikas likuma 107.panta otro daļu un pārejas noteikumu 42. un 43.punktu, Administratīvā procesa likuma 7.pantu, 55.panta 1.punktu, 63.panta pirmās daļas 1. un 3.punktu, 65.panta trešo daļu un 66.pantu,

padome nolemj:

atteikt SIA „Gaspro Latvia” piešķirt licenci dabaszgāzes tirdzniecībai.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.